

Rivierenland

Een visuitje voor ouderen

'Ik zie mijn dobber helemaal niet en toch heb ik een voorn gevangen.'

► P5

Regionieuws heet van de naald

Stel uw woonplaats in en lees alles over uw stad of gemeente.

in de app van AD

▲ Vanwege de lage waterstanden en bosbranden worden explosieven eerder aangetroffen en vormen ze een groter ontploffingsgevaar. FOTO: BEOBOM

► Explosievenbedrijf krijgt twee keer zo veel meldingen

Oorlogsmunitie duikt op

Door de aanhoudende droogte en natuurbranden komen op steeds meer plekken explosieven uit de Tweede Wereldoorlog aan de oppervlakte. Het Hardinxveld-Giessendamse Euroradar, gespecialiseerd in het opsporen van ontplofbare oorlogsresten, ziet het aantal meldingen nu verdubbelen.

Michel Broekhuizen
Hardinxveld-Giessendam

Lage waterstanden, uitgedroogde bodems en natuurbranden zorgen ervoor dat oude munitie opduikt op plekken waar die jarenlang verborgen lag. Dat levert gevaarlijke situaties op, waarschuwt Frank Barink, directeur van BeOBOM en Euroradar in Hardinxveld-Giessendam. Zijn bedrijf, gespecialiseerd in het opsporen van explosieven uit de

Tweede Wereldoorlog, krijgt deze zomer twee keer zo veel aanvragen voor onderzoek als gebruikelijk.

Fosforgranaat

De actualiteit laat volgens hem zien hoe groot het risico nog altijd is. Zo ontplofte tijdens een natuurbrand bij Venray munitie uit de oorlog en raakte een voorbijganger gewond nadat hij een fosforgranaat probeerde te blussen. Ook worden in drooggevallen gebieden steeds vaker explosieven gevonden die normaal diep in de bodem verborgen blijven.

„Er komen nu spullen naar boven die je anders nooit ziet”, zegt Barink, voormalig medewerker van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD). Vooral in gebieden waar tijdens de oorlog is gevochten, wordt de bodem volgens hem steeds onvoorspelbaarder.

De droogte trekt bovendien nieuwsgierige hobbyzoekers aan.

Drooggevallen sloten en watergangen blijken soms vol te liggen met spullen die tijdens de oorlog zijn gedumpt. „Er wordt meer gevonden, maar dat brengt ook meer risico's met zich mee.”

Volgens Barink onderschatten veel mensen hoe gevaarlijk oude explosieven nog altijd zijn. Hij vergelijkt het met twee potten pindaas: één die jarenlang in een kast staat en één die in de koelkast wordt bewaard. „Die uit de kast ziet er na verloop van tijd slecht uit, terwijl die uit de

Dit laat zien dat het gevaar na tachtig jaar nog steeds aanwezig is

– Frank Barink

koelkast veel beter blijft. De grond werkt normaal als een soort koelkast voor munitie. Maar door hitte en droogte verandert dat. Explosieven worden instabieler en bijvoorbeeld een fosforgranaat kan spontaan gaan branden.”

Ook de bodem zelf verandert door langdurige droogte. „Nederland heeft een zachte ondergrond waarin munitie vaak diep is weggezakt. Door uitdroging en wisselende lagen kunnen explosieven langzaam omhoog worden gedrukt.” Bij natuurbranden warmt de bodem bovendien zo sterk op dat munitie vanzelf kan ontploffen.

Euroradar spoort verdachte objecten op met onder meer grondradar en detectieapparatuur. Wanneer een mogelijk explosief wordt aangetroffen, schakelt het bedrijf de EOD in om het veilig te verwijderen. Pas daarna kan een gebied officieel explosievrij wor-

den verklaard. Zulke onderzoeken zijn vaak nodig voorafgaand aan woningbouw, infrastructurele projecten of werkzaamheden in natuurgebieden.

Door de huidige droogte neemt de vraag naar preventief onderzoek sterk toe. Barink noemt die toegenomen aandacht terecht. „Dit laat zien dat het gevaar na tachtig jaar nog steeds aanwezig is.”

Ook bij kleine klussen, zoals het plaatsen van een hek, adviseert hij eerst na te gaan wat er in de grond zit. Via een zogenaamde KLIC-melding kunnen kabels en leidingen worden gecontroleerd.

Zijn belangrijkste advies: blijf van verdachte voorwerpen af. „Kom je iets tegen dat je niet vertrouwt, meld het dan. De EOD komt liever tien keer voor niets dan één keer te laat. Wat voor een leek op een stuk oud metaal of een parasolvoet lijkt, kan in werkelijkheid een explosief zijn.”